

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE DEĞİŞİM SÜRECİ BAŞLIYOR

REFORMLAR UÇURACAK

**MALİ
DİSİPLİNDEN
TAVİZ YOK**

VERGİ SİSTEMİ SİL BAŞTAN

■ EKONOMİDEKİ kayıt dışılığın azaltılması, bütçe dengesinde daha güçlü vergi gelirlerinin sağlanması amacıyla, yeni bir vergi reformu hayata geçirilecek. Gelir vergisinden kurumlar vergisine, dijital vergilerden emekliler vergisi kalemlerinin alt kısımlarına varana kadar çok kapsamlı bir uygulamaya imza atılacak.

✓ Hazine Bakanı Albayrak, 8 Nisan'da yeni yol haritasını açıkladık. Dengelenme sürecinde güçlü toparlanan ekonomide, finansal saldırılara direnci artıracak yeni bir model kurulacak.

✓ Tarımdan sanayiye, vergi sisteminden yeni finans mimarisine, ihracattan lojistiğe kadar birçok alanda hayata geçirilecek yapısal reformlar, ekonomiyi bir üst lige çıkaracak.

■ TÜRKİYE yerel seçimlerde oyunu kullandı, belirsizliğin kalkmasıyla gündem ekonomi ve önemli reformlar oldu. Bugünden itibaren ekonominin iki temel aygıtında reformlar ve ekonomik canlanmayı daha da güçlendirecek yeni destek ve teşviklerin geliştirilmesi yer alacak. Ekonomide birçok önemli başlık da bu haftadan itibaren şekillenmeye başlayacak.

GÜÇLÜ DENGELENME
Ağustos'taki kur saldırganı ardından Eylül ayında, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile ekonomide "Dengelenme-Disiplin-Değişim" sürecini başlatan Türkiye, önemli başarıları imza attı. Bütçe disiplininin taviz vermedeni, cari açık ve enflasyon, hedefin altına çekilerek, perçinlenen yatırımcı güveniyle uluslararası piyasalarda bu yılın ilk üç ayında 6.4 milyar dolarlık tahvil ihraçı gerçekleştirildi. Seçime bir hafta kala başlatılan ikinci kur saldırganı da Merkez Bankası ve ekonomi yönetiminin koordineli hamleleriyle aştı. Geçen yılın son çeyreğinde yaşanan küçülmeye birlikte, dengelenme sürecinin sonuna yaklaşırlarken, yapısal anlamda önemli değişimlerin sinyalleri de güçlüydü.

■ TÜRKİYE yerel seçimlerde oyunu kullandı, belirsizliğin kalkmasıyla gündem ekonomi ve önemli reformlar oldu. Bugünden itibaren ekonominin iki temel aygıtında reformlar ve ekonomik canlanmayı daha da güçlendirecek yeni destek ve teşviklerin geliştirilmesi yer alacak. Ekonomide birçok önemli başlık da bu haftadan itibaren şekillenmeye başlayacak.

YENİ FİNANS MİMARİSİ
Tüketimden ziyade, yatırım, ihracata dayalı, nitelikli bir vensel bir büyüme modelinin ihya için hazırlıklar hızlandı. İç talepten ihracata daha dengeli olduğu, İstanbul Finans Merkezi Projesi'ni merkez yapan yeni bir finansal mimarinin oluşturulmasıyla aynı zamanda finansal saldırılara direnci artıracak yeni bir model kurguluyor.

TOPARLANMA BAŞLADI
Bakan Albayrak da mart ayı içerisinde yaptığı açıklamada, dengelenme sürecinin öngörülüyor olduğu şekilde devam ettiğini, önemli bir toparlanma sürecinin başladığına dikkat çekmişti.

YENİ YOL HARİTASI HAZIR
■ EKONOMİDEKİ belirsizliklerin sona ermesiyle yeni yol haritası için çalışmalar başladı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, ekonomide dengelenmenin önemli bir şekilde sürdürüldüğü ve mali disiplinden taviz vermeden yeni adımlar atılmaya devam edileceğini açıkladı. Geçen hafta yaptığı açıklamalarda 8 Nisan'da ekonomide yeni yol haritasının belirleneceğini söyleyen Bakan Albayrak, "Muhtemelen yıl sonunda cari açığa çok pozitif süreçler yaşayacağız. Enflasyonda etkili tek hanevi gösterimiz münimci" şeklinde konuştu.

EMEKLİYE NISANDA EK ZAM
Memur ve memur emeklilerinin gücü ek gösterge düzenlemesinde, Nisan'da Meclis'te sunulan tasarıyla, 5 yıl hizmeti bulunanların emekli kıramyesi, 82 bin 345 ilandan 103 bin 279'una olacak. Emekli kıramyeleri 20 bin 934'lük artacak. 30 yıl hizmeti bulunanların emekli kıramyesi, 98 bin 814 ilandan 123 bin 933'üne olacak ve 25 bin 127'ine daha fazla kıramye alacaklar.

HAL YASASI CEPLERİ RAHATLATAÇAK
■ 2018'in sonlarında marketlerdeki fiyat artışları ve mayise fiyatların adeta vaktandığı canlı yakıştı. Fiyatların anormal şekilde artış göstermesi üzerine zaman kaybetmeden düşmeye basan hükümet, halde yapılan sıkı denetimler sonucu, stokçuluk, fiyat fiyaz uygulamaları ve fiyat rekabet yapısını ihlal edenler için fiyazların normale dönmeye sağlandı. Heron akabinde yeni bir adım daha atılarak Yeni Hal Yasası çıkarılmaya başlandı. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, mart ayı başında yeni düzenlemeyle ilgili çalışmaların bittiğini açıkladı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak da seçimden sonra Hal Yasasının Meclis'te onay edileceğini, ortaya konulacak uygulamalarda sadece mayise fiyatların düşürüleceğini belirtti.

SEÇİMSİZ DÖNEM ATILIM ZAMANI
■ MÜSİAD Genel Başkanı **Abdurrâhman Kaan**, Türkiye'nin önündeki 4.5 yıllık seçimsiz zamanın atılım dönemi olacağını söyledi. Abdurrâhman Kaan, Türkiye'nin endüstriyel üretimi dönük reformlar yapmasını istedi. Kaan, "Türkiye ekonomisinin yepyeni bir hilyeye, motivasyona ve atılıma ihtiyacı vardır. Bunun başlanmasını sağlayacak reform sürecinin en önemli ayakları; diyalim, politikalar ve bu politikaların uygulanması olacaktır" dedi.

DESTEKLER ARTACAK
■ ANKARA Sanayi Odası (ASO) Başkanı **Nurettin Özdebi**, son dönemde kredi imkânlarının arttığına ancak seçimden sonra da devam etmesinin büyüme performansına ve sanayinin açgönlüğüne katkı sağladığını vurguladı. Seçim sonrası ekonominin yakın zamanda düzleşeceğini inandıklarını dile getirdi.

YATIRIMLAR HIZLANACAK
■ TÜRK Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği Başkanı (TÜSİAD) **Simone Kaslowski**, "Önümüzdeki seçimsiz dönem ekonomik, sosyal ve siyasal reform gündemimiz için önemli bir fırsattır" açıklamasında bulundu. Kaslowski, "Eğilimli olarak yatırım ortamı, eğitim, dijital dönüşüm ve iş piyasası başta olmak üzere tüm temel alanlardaki yapısal reformlarda hızla ilerlenmesini temenni ediyoruz. Yeni reform döneminde öncelikli hedefimiz, ekonomik sorunlarımızı kalıcı çözümler üretmek olmalıdır" ifadelerini kullandı.

İHRACAT REKOR KIRACAK
■ TÜRKİYE İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı **İsmail Güllü** de bakanlığın çalışmalarıyla tamamlanan kağıtsız gümrük uygulamasının hayata geçirileceğine dikkati çekerek, bunun tüm işlemleri daha hızlı ve güvenilir hale getireceğini söyledi. Yeni uygulamalarla ihracatta yeni rekorlara ulaşılabileceğine işaret eden Güllü, önümüzdeki günlerde bavalı ticareti yapanların da ihracatlarını dijital olarak kayıt altına alacaklarını belirtti.

DENGELENME DEVAM EDECEK
■ TÜRKİYE ekonomisinde dengelenme sürecinin devam ettiğini söyleyen **Zorlu Holding** Yönetim Kurulu Başkanı **Ahmet Zorlu**, "Sağlıklı ve kalıcı büyümeye odaklanmalıyız. Yılın ikinci yarısından itibaren önümüzde daha rahat görebileceğiz" dedi. Kolay olmayan koşullara rağmen, 2019'a iyi bir başlangıç yapıldığını anlatan Zorlu, enflasyonda gerilemeye, cari açığı daraltmaya, ekonomik daralmanın hız kesmesine dikkati çekti.

ŞAHLANIS VAKTI

İş dünyası temsilcileri, yerel seçimlerin ardından, ülke ekonomisinde daha iyi bir süreç yaşanacağı görüşünde.

BU SÜREÇ ÇOK ÖNEMLİ

■ DİŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı **Nail Olpak**, Türkiye'nin, 31 Mart yerel seçimlerinin ardından, siyasi istikrar gücüyle, ekonomi alanındaki yapısal reformların da hayata geçmesi son derece önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirildiğini söyledi. Olpak, "Yerel seçimlerin ardından, ülke ekonomisinde daha iyi bir süreç yaşanacağı görüşünde."

ÜRETİME ÖDAKLANDIK

■ ANKARA Ticaret Odası (ATTO) Başkanı **Gökçe Baran**, ekonomik dönüşüm sürecine girdiklerini söyledi. Baran, sahip olduğu genç nüfusun ülkeye önemli bir avantaj sağladığına dikkati çekerek, ülke ekonomisinin katma değeri yüksek, üretim odaklı yapılaşma gerektirdiğini söyledi.

ÖNCELİĞİMİZ HİZMET

■ TÜRKİYE Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Başkanı **Benli Palancıoğlu**, devlet sistemleri artıktan sonra, hizmet odaklı hizmetlere dikkat edilmesi gerektiğini söyledi. Palancıoğlu, "Hizmet odaklı hizmetlere dikkat edilmesi, imar, inşaat ve diğer sektörlerin hızla gelişmesini hızlandıracaktır. Bu süreçte vatandaşın yararına olacak hizmetlerin hızla geliştirilmesi, imar, inşaat ve diğer sektörlerin hızla gelişmesini hızlandıracaktır. Bu süreçte vatandaşın yararına olacak hizmetlerin hızla geliştirilmesi, imar, inşaat ve diğer sektörlerin hızla gelişmesini hızlandıracaktır."

İSTİKRAR SÜRECEK

■ ANADOLU Aslanlar İşadamları Derneği Başkanı **Orhan Aydın**, baskınliktir. Aydın, "İstikrar, güven ortamı, bu süreçte devam edecektir. Dikkati çekti."

FIRSAT DÖNEMİ

■ İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **İsmail Balçın**, yapısal reformların daha hızlı gerçekleştirileceğini belirtti. Balçın, "Bu dönemde, içinde bulunduğumuz süreçte en önemli gündemimiz olan ekonomik büyüme için reformlar için çok değerli bir fırsat dönemi olacağını inanıyoruz" dedi.

Türkiye'de üreten yabancıların yüzde 96 ihracatına sevinelim mi?

SEÇİMDEN iki gün önce, Mercedes-Benz Grubu'nun dünyadaki tek çatı altındaki en büyük entegre otobüs üretim tesisi olan İstanbul Hoşdere'deki fabrikasını, Mercedes-Benz Türk İcra Kurulu Başkanı Süler Sülün ve Otobüs Üretiminden Sorumlu İcra Kurulu Üyesi Bülent Acicbe ile birlikte gezdim.

Acicbe, fabrika turu sırasında Mercedes-Benz'in Türkiye'ye 1967'den buyana yaptığı yatırımın altını çizdi:

- Hoşdere'deki otobüs üretim merkezi ve Aksaray'daki kamyon fabrikamıza bugüne kadar toplam 1.2 milyar Euro'luk yatırım yaptık.

Yatırımların kesintisiz sürdüğüne işaret etti:

- Şu anda otobüslerin bağaj kapığı üretimi için ek tesis yatırımı yapıyoruz. Bu yatırım 15 milyon Euro'ya mal olacak.

İcra Kurulu Başkanı Süler Sülün araya girdi:

- Genelde yerel seçim yaklaşırken, 2 yıl öncesinden belediyelerin şehir içi otobüs ihaleleri hareketlenir. Bu seçim döneminde belediyelerden dikkati çekecek ihale adımı görmedik.

Hoşdere tesislerinin

Türkiye'deki ağırlığını şu verilerle ortaya koydu:

- Ülkemizde üretilen her 10 otobüsten 5'i burada üretiliyor.

Acicbe, günlük otobüs üretim temposunu paylaştı:

- Otobüs üretimi emek yoğun bir iştir. İki vardiya çalışarak günde 16 otobüs üretiliyor. 17'yi de zorluyoruz.

Ardından iç pazardaki yavaşlama üzerinde durdu:

- Son 2-3 yıla kadar üretimimizin yüzde 20'si iç pazara, yüzde 80'i de ihracata yönelikti. Özellikle son 2 yıldır iç pazarda epey yavaşlama yaşandı.

Mercedes-Benz Türk'ün 2018 yılı ihracatını kaydetti:

- Geçen yıl 1.2 milyar Euro'luk ihracat yaptık. İhracatın yüzde 98'i Avrupa ülkelerine gerçekleşiyor.

İhracatın şu yönüne özellikle dikkat çekti:

- 2019'da Hoşdere'de ürettiğimiz otobüslerin yüzde 96'sını ihraç edeceğiz. 2019'da 4 bin 287 ünite otobüs üretimimiz olacak. Bunun sadece yüzde 4'ü iç pazarda satılabilecek.

İhracatın Mercedes-Benz Türk için önemli çıkış yolu olduğunu belirtti:

- Çok şükür ihracat tempomuz yükseliyor. Bu sayede üretimimiz sürüyor, büyümeye devam ediyoruz. Ayrıca yeni istihdam da yaratabiliyoruz. Nitekim bu yılın şubat ve mart aylarında yeni personel alımı yaptık.

Mercedes-Benz Türk'ün ihracat verisini öğrenince Acicbe'ye sordum:

- İhracatın yükselmesi, ülkemiz açısından sevindirici bir durum değil mi?

Acicbe, şu yanıtı verdi:

- İhracatımızın artmasından memnunuz. Ancak, iç pazarın da biraz hareketli olması gerekiyor.

Hükümet, çeşitli sektörler için iç pazarı hareketlendirmek amacıyla vergi indirimleri yapıyor, süresini uzatıyor. Bu adımlar sıkıntıyı tam ortadan kaldırmaya yetmiyor.

Tüm sektörler, iş dünyası hükümetten ekonomide toparlanmayı sağlayacak reformlar bekliyor.

Bolu, kişi başına gelirden 10'uncu

GEÇEN hafta

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Bolu'daki mitingini izlemeye giderken Bolu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Türker Ateş'i aradım, kentten Türkiye ekonomisindeki yerini konuştuk. Ateş, TÜİK verilerine işaret etti:

- Vergi ve sübvansiyonlar dahil, Bolu'nun GSYİH'si 12.1 milyar lira. Kişi başına gelirimiz 11 bin 19 dolar. Kişi başına gelirden Türkiye'de 10'uncu sıradayız.

Kentin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre durumuna dikkat çekti:

- Sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre de 11'inci sıradayız. Bu nedenle yatırım teşvikleri açısından 2'nci bölgede bulunuyoruz.

Bolu'nun ekonomisinde ana sektörlerin payına vurgu yaptı:

- İlimizin ekonomisinin yüzde 11.6'sını tarım, yüzde 34'ünü sanayi, yüzde 54.4'ünü de hizmetler sektörü oluşturuyor.

Oda'ya kayıtlı şirket sayısının 3 bin 500 olduğunu belirtti:

- Bolu, kanatlı hayvancılık sektöründe Türkiye'nin lokomotifidir. Bu sektördeki firmalarımızdan ikisi, İstanbul Sanayi Odası'nın "500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde ilk 100'de yer alıyor. Bolu, Türkiye beyaz et üretiminin yüzde 25-30'unu tek başına karşılıyor.

Kentte öne çıkan diğer sektörleri sıraladı:

- Orman ürünler, tekstil, gıda, cam, kablo gibi sektörler ile Gerede ilçemizde 127 firmanın faaliyet gösterdiği deri sektörü sanayinin diğer kolları arasında

bulunuyor. İlimizde 300 sanayi kuruluşu üretim yapıyor.

Bolu'ya kayıtlı ihracat versini paylaştı:

- İhracatımız 143 milyon dolar düzeyinde görünüyor. Üretimi Bolu'da olan ancak merkezli başka ilde bulunan firmaları da dikkate aldığımızda ihracatımız aslında daha yüksek düzeyde gerçekleşiyor.

Kentin şu özelliğinin altına çizdi:

- Bolu, Türkiye'nin en yaşanabilir kentleri arasında 3'üncü sırada yer alıyor.

Turizmde hedeflenen adım üzerinde durdu:

- Amacımız 20 bin dolayındaki devremülk kapasitesini hariç tutarsak, 9 binler seviyesinde olan yatak kapasitemizi 3-4 yıl içinde asgari 20 binlere çıkarmak.

İŞ DÜNYASINI
4.5 YILLIK
SECİMSİZ DÖNEM
HEYECANI SARDI

KESİNTİSİZ İCRAAT ZAMANI

İş dünyası temsilcileri yerel seçim sonuçlarını 'hizmet yarışı için fırsat' olarak tanımlarken, ekonomi için de 'kesintisiz icraat' anlamına geldiğini söylediler.

Ekonomiyi daha da güçlendirebiliriz

● İstanbul Ticaret Odası Başkanı Sekib Avdagiç: Seçim sonuçları ülkemize hayırlı olsun.

Hükümetimizin önümüzdeki 4.5 yılı ekonomiyi daha da güçlendirecek yapısal reform dönemi ilan edeceğinden eminiz. Seçimlerin bitmesiyle yapısal reform takviminin istikrarlı ve kesintisiz şekilde işleme-

Yerel kalkınmaya katkı sağlanmalı

● Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Aysem Sargın: Seçim süreci geride kalırken, YASED olarak

ülkeminiz için öncelikli olarak ekonomiye, iş ve yatırım ortamının ilerlemesine odaklanılması ve bunu sağlayacak yapısal reformların hızla hayata geçirilmesidir. Bu doğrultuda da yerel yöneticilerimizin seçtikleri bölgelerde, kalkınmaya katkı sağlayacak yatırımları artırmalı.

Çok değerli bir fırsat dönemine giriyoruz

● İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: Yoğun seçim

takvimi Türkiye'de özellikle ekonomi için öncelikli olan bütüncül yapısal reformların geçikmesinde önemli bir etken oldu. Artık Türkiye'yi uzun bir seçimsiz dönem bekliyor. Bu dönemin, içinde bulunduğumuz süreçteki en önemli gündemimiz olan ekonomik hayatımıza ilişkin reformlar için çok değerli bir fırsat dönemine olacağına inanıyoruz.

Özel sektör, işlere daha çok odaklanacak

● Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir: Yerel seçim sonrası 4.5 yıl

seçim olmaması, gerek kamu gerekse özel sektörde işlere daha iyi odaklanılarak verim artırılacak ve uzun dönemde ekonomi de istikrara kavuşacaktır. Krizden çıkış yolu, ihracattır. Firmalarımızın güçlü olması lazım, güçlü firma ülkeye döviz kazandıran firmadır. İhracat mevcut yapının devam edebilmesi için hayati öneme sahiptir.

Yapısal reformlar ivme kazanacak

● Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Başkanı (DEİK) Nail Olpak: Ülkemiz, 31 Mart yerel

seçimlerinin ardından ekonomi alanındaki yapısal reformların da hızlanacağı bir döneme girecek. Cumhurbaşkanımızın ve ekonomi yönetiminin ortaya koyduğu gelecek vizyonu ışığında, yapısal reformların ekonomimize ivme katmasını bekliyoruz. Böylelikle, ülkemiz dünyada yaşanan olumsuzluklardan daha az etkilenecek.

Seçim bitti, sıra artık hizmet yarışında

● TESK Başkanı Bendevi Palandöken: Seçim maratonunun sona ermesiyle siyasi parti

yöneticileri hizmet yarışına girmeli. İyi bir belediye yönetimi kaostan uzak, huzurlu ve refah bir kent ortamı oluşturulmalı. Halkın önemsendiği konular üzerinde durulmalı. Her belediye, mutlaka şikâyet hattı oluşturulmalı ve gelen şikâyetler kısa sürede çözüme kavuşturulmalı. Yeni dönemde otomatik sorununa öncelik verilmeli.

Ülke için önemli bir dönem başlıyor

● Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu: Seçimler artık geride kaldı. 4.5 yıllık seçimsiz bir döneme giriyoruz. Bundan sonra Türkiye'nin ilk gündem maddesi ekonomi olacaktır. Zira ekonomide atılacak çok adım, yapılacak çok işimiz var. Bu dönemi, kesintisiz bir icraat dönemine çevirmeliyiz. Ekonomiye odaklanabileceğimiz, böylece ekonominin temellerini daha güçlendirecek yapısal reformları arka arkaya hayata geçirebileceğimiz bu dönem, ülkemiz için çok büyük bir önem taşıyor. Ekonomi yönetimi, seçim öncesinde bunun sinyalini verdi. Seçim sonrasında hızla harekete geçmesini bekliyoruz. Türk iş dünyası olarak el birliği ile daha çok üretmek, daha fazla yatırım, istihdam ve ihracat için çalışacağız.

Ortak gayemiz büyüme trendi olmalı

● Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan: Kazanan tüm belediye başkanlarına başarılı bir görev süresi temenni ederiz. Artık hedefimiz, ekonomik istikrar ve kalkınmaya yönelik olmalıdır. 4.5 yıllık seçimsiz bir yönetim sürecinde kamusal dönüşümlerin tamamlanması, 'Yeni Ekonomik Plan' sonrası ortaya konacak ekonomik reformların netleşmesi, üretim-yatırım-ihracat hattında yeniden biçimlenen ekonomik modellerin uygulamaya konması, istihdamın desteklenerek sosyal refah ortamının iyileştirilmesi ve ülkemizin yeniden büyüme trendini yakalaması ortak gayemiz olmalıdır.

Sorunlara kalıcı çözümler üretmeliyiz

● Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Başkanı Simone Kaslowski: Yerel seçimlerin de geride kalmasıyla, önümüzdeki seçimsiz dönem ekonomik, sosyal ve siyasal reform gündemimiz için önemli bir fırsattır. Bu çerçevede hükümetimizin 20 Eylül 2018 tarihinde açıkladığı Yeni Ekonomik Program doğrultusunda sıkı para ve bütçe politikaları ekonomik güven ortamı için öncelikli olacaktır. Es zamanlı olarak yatırım ortamı, eğitim, dijital dönüşüm ve iş piyasası bosta olmak üzere temel alanlardaki yapısal reformlarla hızla ilerlenmesini temenni ediyoruz.

Yeni reform döneminde öncelikli hedefimiz ekonomik sorunlarımıza kalıcı çözümler üretmek olmalıdır.